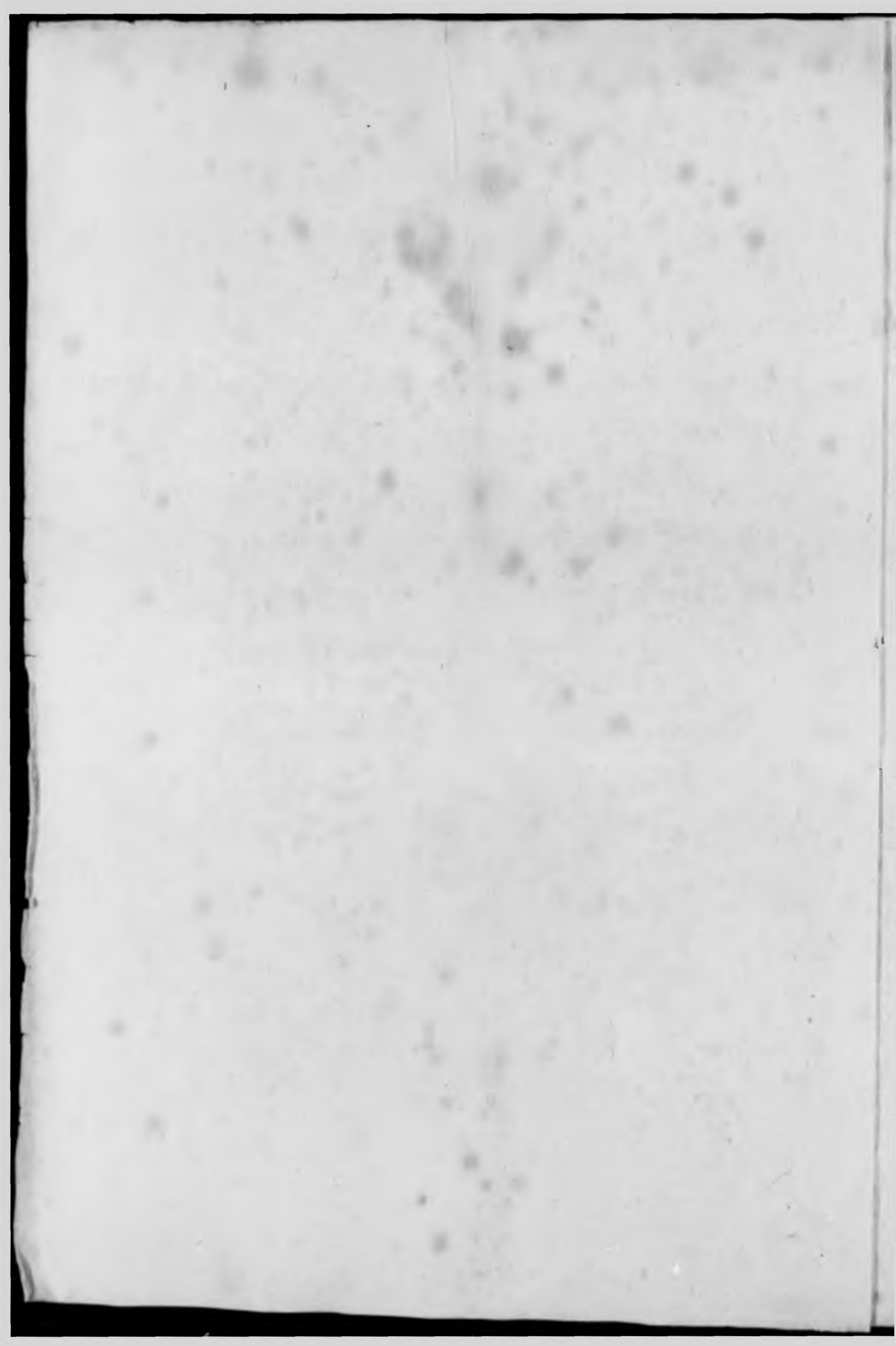


Brant Regiment
Ten
platen Lande



GENERAEL REGLEMENT

Tot Verhoudinghe van alle ongelucken van
Vier ende Brandt, naer het vvelck de On-
derdaenen van Haere Keyserlijke, ende Co-
nincklijke Majesteit in't Over-Quartier van
het Hertoghdomb van Gelderlandt ten platten
Lande en vernere plaecten hierinne uyt-ge-
druckt hun in't toecoemende sullen hebben te
reguleeren.



TOT RUREMONDE;
*Bij JOANNES GERARDUS VAN OPHOVEN Gezwooren Drucker
van den Edelen Hove in't Over-Quartier van Geldenlands.*

1840

...

...



MARIA THERESIA *Bij der gracie Gods*
Rooms-Keijzerinne, Coinginne van Duytslande,
van Hongarie, van Iphemen, van Dalmatien,
van Croatien, van Servonien, &c. Aerz-Her-
tozinne van Oostenrijk Hertoginne van Bourgon-

dien, van Loth ijck, van Brabant, van Limbourg, van Lux-
embourg, van Guelder, van Milane, van Stirie, van Carniole,
van Carinthie, van Mantua, van Parma ende Plaisance, van
Wirtemberg, van hoogh en neder Slesie, &c. Princeesse van
Suabe ende van Transilvanie; Mark-Gravinne aes H. Rooms
Rijcx, van Bourgau, van Morave, van hoogh ende neder
Lusatie, Gravinne van Habsbourg, van Vlaenderen, van Ar-
tois, van Tirol, van Henegauw, van Namen, van Ferrete,
van Kijbourg, van Gorice ende van Gradisca; Landtgravinne
van Alsatie; Vrouwe van de March van Slavonie, van Port-
Naon, van Salins ende van Mechem; Hertoginne van Lor-
reijnen ende van Bar; Groote Hortoginne van Toscanen : Alsoo
de ongelucken van Vier ende Brand signantelijck ten platten
Lande dickwils jae meerendeels voortscoomen uyt onvoor-
sichtigheyt, ende onachtsaemheyt der Inwoonderen, ende
de weenige sorge, ende precautien die tot voorcominge van
dusdaenige ongelucken worden gedraegen, ende genoomen,
SOO IS'T Dat Wy op de representatie desen aengaende door
onsen Raedt ende Momboir |gedaen, en alvorens gesien re
hebben de Berichten der respectie gemeentens aen onsen
Raede

Raede in Gelderlandt ten selven eynde overgebracht; ter deliberatie van onse seer Lieve, ende getrouwe die Cancellaeer ende Raeden in onsen Vorstendomb Gelre, ende Graeffschap Zutphen om voor soo veelmoogelyck dergelycke ongelucken van Vier ende Brandt voor te coomen, ende den brandt onverhoopentlijk ontstaen synde te connen blusschen, hebben goetgevonden te statueeren, ende t'ordonneeren gelijk Wy statueeren, ende ordonneeren het geene volght,

1.

Dat in plaetse van leeme Schoorsteenen met holt doorwerckt, ofte andere van holt gemaect, goede steene Schoorsteenen, ende Vierheidens sullen worden gemaect, in ofte ontrent de welcke geene Balcken, ofte Holtwerck sal mogen liggen, ten zye de selve soodaenigh syn becleedt, ende voorsien, dat daer door geen gevaer van brandt te vreesen, ofte te verwachten is,

2.

Dat alle Schoorsteenen soo van Brouweryen, Stoockeryen, Smitzen, ende Esdens, als van de wooningen ten minsten vier voeten hoogh boven het dack met steenen sullen worden opgemetselt,

3.

Dat alle Schoorsteenen soo van Brouweryen, Esden, Smitzen als Wooningen alle Jaeren ten minsten tweemael sullen worden gevaeght, ende van alle roodt gesuyvert, ende sulcx voor dat de Visitation sullen geschieden, alles op de penen hiernaer art. 6. uytgedrukt,

4.

Dat alle Brouweryen, Stoockeryen, Backhuysen, ofte Backovens sullen worden gestelt eene behoorelycke distantie aff van de huysen ter erkennenisse van Scholtis en Schepenen, ende sullen de selve niet anders als met Pannen mogen gedeckt syn, sonder dat het oock gepermitteert sal wesen eenige Ovens met Schoeffen, Risschen, ofte andersints te bedec-

ken

ken, ende sullen oock geeue andere als gemuyrde ende gewulde Eiden gepermitteert syn,

5.

Niemandt sal syn geoorlooft s'avonds ofte voor middernacht het vier in de Brouwcuylen te ontfteecken, gelijk oock niet sal mogen worden aengefteecken het vier in de Backovens voor den twee uyren 'morgens,

6.

Ende wordt wel uytdruckelijck geinterdicert by avont, nachten, ofte ontyden de beesten te voederen mit oepen licht ofte lamoe, ofte mit de fete de Vruchten uyt te dorffen, dan sal sulcx in vall noodigh ten allen tyde moeten gefchieden mit licht in eene goede Luchte ofte Lanterne wel beflooten, ten welcken eynde een jegelijck belaft wordt hem van eene ofte meerdere goede Lanternen te verfen alles op pene van eenen Ducaton amende by jeder contraventie ofte gebreck te verbeuren, waervoor de Ouders voor hunne Kinderen ende de Meesters voor hunne Dienftbodens fullen aanspreckelijck syn,

7.

Sal oock niemandt in de Stallingen, Schuyren, Denen ofte andere fongelijcke plaetsen, ende ontrent het Stroo mogen Taback roocken, oock fullen de Weerden in de Herbergen invigileeren, dat door andere vrembden, ofte paffeerende Liedens by hun drinckende, ofte vernachtende sulcx niet en gefchiedt, als mede wel toefien, dat defe mit geen licht anders als in eene Lanterne beflooten in de Stallingen, Schuyren, ofte andere plaetsen en gaen op pene als voor,

8.

Ende terwylen het gebeurt, datter dickwils ongelucken ontftaen door dyen de affchen op geene fecuyre plaetsen worden gebrocht, foo wordt hiermede wel fcherpelijck

B

verbo-

verboden enige affchen te werpen op de milthoven , ofte ontrent de Huysen ofte Stallighen , dan sal een jeder gehouden wesen alle affchen te brengen in eene besondere plaetse , ofte aschcuyle buyten alle gevaer geëloigneert eenige passen aff van de Huysen , Schuyren , ofte Stallighen , welcke plaetse door den Scholtis , ende Regeerders by de hier naer te ordonnerende Visitatie sal worden gedesigneert , welcke affchen daerenboven by het uytwerpen in de gedesigneerde Cuyle , alnoch t'seffens met genochsaem water sal worden begooten om het alnoch daeronder verborgene vier uyt te blusschen ,

9.

Overfulcxen wordt insgelycxen geinterdiceert enige Holtkolen , affchen , ofte desgelijcks te brengen , ofte neder te schudden op de Solders , ofte andere gevaerlijke plaetsen ,

10.

Verbiedende almede aen alle ende een jeder eenigh Hoey, Stroo ofte Caeff ofte andere diergelijke materiaelen te bermen ofte te leggen op Solders tegens de Schoorsteen , Eydens , ofte andere Vierplaetsen , maer sal daermede ten minsten vier voeten verre daeraff gebleeven worden ,

11.

Oock sal niemandt binnens Huys in die plaetsen daer vier gestooct wordt mogen liggen eenigen Torff , Holt , Riss-holt , Vlaggen ofte Heyde , als mede niet dergelijke sacken mogen bermen in ofte ontrent de Eydens , Brouwhuysen , Stockeryen , ofte Backovens ,

12.

Verbiedende almede het bermen van Risch ofte Schancken , Stroo ofte Heyde , vast tegens de Huysen als mede dicht aen de gemeyne Straeten , ofte Weegens alles op peno als boven ,

13.

Tot dyen wordt wel uytdruckelyk geinterdiceert ontrent de Huysen, Schuyren, Stallighen, Stroo, Holt, ofte Hoeybermen, te lossen Vierders, ofte Snaphaenen ofte daer ontrent te maecten, ofte te ontfteecken eenige soo genoemde St. Mertens Vieren, welcke voort' toekomende in't generael hiermede worden verboden soo buyten als binnen Dorps, op de Boet hierboven uytgedrukt tot laste van een jeder Contraveiteur, sullende hiervoor de Ouders voor haere Kinderen, ende de Meesters voor hunne Knechten moeten instaan,

14.

Boven dyen wordt geinterdiceert eenigh Vlass te swingen by den avondt ofte nachte mit licht naer den acht uyren s'avonds, ofte het selve binens Huys ontrent het Vier te droogen, ofte bearbeyden,

15.

Ende alsoo dickwils gebeurt, dat het Vier onder aen de Koey-Ketels aenslaet, de welcke alsoo gedragen wordende in de Stallighen, daer door groote ongelucken connen ontfstaen, soo wordt hiermede geinterdiceert in't toecomende dese Ketels in de Stalighen te brengen, dan sal een jeder den Koey-Ketel voor de Stal-Deure laten staen, ter dusdanige plaetse, dat daer door geen ongeluck te verwachten is, wederom op pene als boven,

16.

Ingevalle niet tegenstaende het geene voorsz. t' eeniger tydt by ongeluck eenigen brandt onverhoopentlijck mochte comen te ontfstaen, sal den Eygenaer, ofte Inwoonder daer den brandt ontfstaet, ofte iemandt van synent wegen aenstonts, ende sonder tydt verlies Naebuyr hulp roepen, sonder hem alleen te amuseeren van den brandt met syn Huysgesin selver te willen blusschen, waer door het dickwils

wils gebeurt, dat het Vier de overhandt crygende geheele Gemeentens in asschen worden geleyt, waeromme den genen van den huys, waerinne den brandt ontsaen is, ofte oock allen anderen, die het eerste om hulp sal hebben geroepen, hoe gering het Vier oock mochte wesen, sal genieten eene premie van eenen Ducaton, te betaelen door den genen, waer het Vier ontsaen is, ofte door de Gemeente naer ervintelijckheyt der saecke,

17.

Op welcken allarm den eenen ofte anderen der Naebuyren instantelyck de Brandt-Klocke sullen trecken, ende verner allarm maecken, waerop aenstonts alle Ingelettenen, ende Naebuyren bequaem om den Brandt te helpen blusschen, jeder versien met eenen goeden Emmer, ofte desgelycks vol waeter hun ter plaetse van den brandt sullen laeten vinden, op pene van eenen Ducaton als voor,

18.

Voorall sullen de Rothmeesters, ofte de geene, die daertoe doot de Gemeente sullen wesen gecommitteert trachten te syn ter plaetse, daer den brandt is met alle hunne brandt-gereedschappen,

19.

Alwaer hun insgelycks sullen laeten vinden de Schepenen ende Regeerders der plaetse om het Volck te animeeren, ende te ordonneeren by wat middel, ende maniere den brandt op 't beste sal connen gebluscht worden, op pene als voor, ten waer sy hadden wettige redenen van ontschuld, ofte beltsel,

20.

Ende by soo verre het Vier snodeenigh mochte toeneemen, datter geene apparentie was van het selve te konnen blusschen, ofte verdelgen, soo sullen de Schepenen der plaetse tot voorcoominge van verneren brandt oock mogen doen nederwerpen, ende afftrecken niet alleen het Huys, Schuyre, ofte Stallighen, daer den brandt in is, maer oock de aengeleegene Huysen, Schuyren, ofte Stallighen, oock soo verre, als naer hun oordeel den noodt sal vereyschen, sonder dat de Eygenaers, ofte Inwoonders suldaenige Ordres ofte middelen sullen mogen verhinderen, in welcken gevallen den schaede der aldus affgeworpene Huysen, ofte Stallighen sal worden gedraegen op den voeth

der

21.

Ordonneerende tot dyen aen de voorss. Regenten aenstonts naer het ophouden van den brandt te ondersoecken op de oorsaecke, ende oorsponck van dyen, om de informationen naer den brandt soo noodigh te doen dienen, daer en alsoo, op pene van't dobbel der voorss. amende by de suymigen jeder reyse te vebeuren,

22.

Naer't blusschen, ofte ophouden van den brandt sullen de Rottmeesters, ofte de gene daertoe gecommitteert, gehouden syn te besorgen, dat alle Brandt-gereedschap ter geordonneerde plaetse tot bewaeringe worde te rughgebracht,

23.

Dese Brandt-gereedschappen wort begroot, ende sal bestaan ten opsigte van die van Wellem ten minsten in een goede Brandt-speute, acht Brandt-Ledders, en acht Brandt-Haecken, ende jeder Hondtschap daer onder gehoorende vier Ledders, ende vier Haecken, voor die van Nederweert ten minsten een Brandt-Speute, twelff Ledderen, ende soo veel Haecken, de onderghoorige gehuchten naer proportie van hunne groote ter eikentenisse van den Gerichte, voor die der Heerlyckheit Obbicht, ende Meyel jeder acht Ledderen, ende acht Haecken, voor Weghbergh twelff Ledderen, en soo veel Haecken, ende voor jeder Hondtschap van elcks vier, voor die van Neder-Cruchten een goede Brandt-Speute, twelff Ledderen, ende soo veel Haecken, Brompt ses van jeder, ende jeder Hondtschap vier Ledders, ende soo veel Haecken, Over-Cruchten acht Ledderen, en acht Haecken, Elmpt acht Ledderen, en soo veel Haecken, Swalmen, en Asselt te saemen twelff Ledderen, en soo veel Haecken naer proportie te verdeelen; in de Heerlyckheit Daelenbrock maes-

C

nielder

nielder syde twelff Ledders , en soo veel Haecken , naer de groote der gehuchten te verdeelen , en de Oolder syde te samen ses Ledders , en ses Haecken als boven op jeder gehucht naer proportie gedistribueert ,

24.

Belastende dyenvolgens aen de Regeerders der respective Gemeentens , ende Dorpen , het gene aen de voorss. Brandt-gereedtschappe mochte ontbrecken , te doen maecken , ende besorgen binnen den tydt van eenen maendt naer de Publicatie deses , ende alle de selve gereedtschap op bequame plaetsen in goeden staeth te houden , ende te bewaeren , op pene van voor het verderff ofte vermissinge privative te sullen instaan ,

25.

Verbiedende ten effecte van dyen aen alle , ende een jeder , wie het oock soude mogen wesen het een ofte ander van de voorss. Brandt-gereedtschappe te gebruycken buyten noodt van vier ofte brandt , op wat pretext het oock soude mogen wesen , op pene van eenen Ducaton amende ,

26.

Ende alsoo den Brandt dickwils niet wel can worden geblust , door dyen geen genoeghsaem water by de handt is , soo worden den Officier , ende de Regenten der respective Gemeentens belast , ende geauthoriscert om ter plaetsen , daer gene Putten , Water-Poelen , ofte Beecken ontrent de huysen gelegen syn , binnen den tydt van twee maenden naer de te doene Visitatie te doen maecken ter bequaemste plaetsen Putten ofte Waeterpoelen , die altoes wacter houden.

27.

Ende op dat het gene voorss. in alle syne punten exactelyck worde achtervolght , ordonneeren Wy aen de Officieren der respective plaetsen binnen eenen maendt naer de

de Publicatie deses te doen eene Generaale Visitatie met twee Schepenen, ende den Secretaris der plaetse om alle het voorgestatuëerde te doen executeeren, ende achtervolgen, ten welcken eynde sy oock all sullen mogen assumeren eenen Timmerman, ende Muyrder om mede te sien, ende te examineeren off alle Gebouwen, Brouweryen, Effens Backovens, ende Schoorsteen, ofte andere plaetsen daer men Vier stoockt in alsulcken staet syn, als hier boven gestatuëert is,

28.

Ende by soo verre sy eenige defecten daer ontrent mochten bevinden, sullen die aen den Eygenaer, ofte Inwoonder aenwyzen, denwelcken dese defecten sal moeten beteren binnen den tydt van twee maanden daernaer op pene van eenen Ducaton amende ipso facto naer overstuyck van dyen tydt te verbeuren voor jeder defect, ende dat den Officier boven dyen dese aangeweefene defecten op dubbele costen der suytnige sal doen beteren, ende maecken,

29.

Voor dese Visitatie, ende Devoien inbegreepen het overbrengen der Verclaeringe hier onder te ordonneeren, sal den Scholtis ofte Officier voor de eerste reyse tot laste der Gemeente trecken dry Guldens Babants, jeder Schepenen eenen Gulden, ende den Secretaris oock soo veel, waer onder mede gecomprenheert is, het opstellen van het Acte van Visitatie,

30.

Voorders ordonneeren Wy, dat in alle plaetsen de Wachten ende Patrouillen, die gehouden worden ingevolgh Haere Majesteyts Placcaerten mede op den Brandt, Dieverryen ende andere onheylen sullen invigileeren,

31.

Eyntelijck belasten Wy aen de Officiers, ende Regeerders

ders der respectieve plaetsen alle Jaeren dit Reglement te doen publiceeren 14. daegen voor jeder Generaale Visitatie, welcke Wy willen, ende ordonneeren, dat tweemaal s'Jaers als in't begin van April, ende October geschiede, soo nopende de Brandgereedtschap als andere punten hierinne vermeldt, van welcke Visitatie sy t'elcker reyse binnen 14. daegen naer dat die gedaen is by geschrifte sullen doen blycken, aen onsen Raedt, ende Momboir, alles pene van vier Goltguldens by jeder naclaententheyt te verbeuren, ten profyte van Haere Majesteys Exploisten,

32.

Beveelende aen den Officier der plaetse tegens de suy-
mige, ende Contraventeurs te procederen sonder eenige
ooghluckinge, gunste, ofte dissimulatie, op pene dat daer
ontrent ten synen laste sal worden versien,

33.

Verclaerende ten effeete van dyen, dat die hier voor
gestelde penen ofte amendens by Schepenen, ofte Com-
missarissen gedecreteert ipso facto, ende sonder forme ofte
figure van proces executabel sullen syn, voor welck De-
creet die voorsz. Schepenen beneffens den Secretaris van
jeder Breucke t'elcker reyse sullen genieten eenen Gul-
den Brabants te verdeelen twee derde deelen voor de Sche-
penen, ende een derden voor den Secretaris,

34.

Ende off het gebeurde, datter geene Breucken voorvie-
len in de hier vooren geordonneerde Visitatieen sullen
Scholtis Schepenen, ende Secretaris in dyen vall alleen
voor haere moeyte genieten soo als hier vooren art. 29.
geleyt is te betaelen uyt de Gemeents-middelen,

ORdonneeren, ende beveelen daeronne alle Officie-
ren, Justicieren, ende Wethouderen, die desen aen-
gaen

gaen , ofte raecken magh Ons bovenstaende Reglement
in alle syne deelen , punten , ende lausulen naer behoo-
ren te achtervolgen , ende te doen achtervolgen , ende
die penen daerby uyt-gedruckt te ecreteeren , ende te
executeeren sonder eenige gunste , oghluckinghe , ofte
dissimulatie , ende onsen Raedt , ene Momboir in Gel-
derlandt daer op nauwkeuigh te iwigileeren , ende de
Overtreeders naer behooren te doenstraffen , WANT
ONS ALSOO GELIEFT. Alas gedaen in Onse
Cancellerye binnen de Stadt Ruremonde den 19. July
1755. Was Geparapheert S. V A. vt. Onderstont Ter Or-
donnantie van den Hove , Was Ondreec kent J: J: DE
WAGENER.

